

Prædiken til 19. søndag efter Trinitatis

Mark. 2, 1-12

Jeg så engang en dirigent, som underviste vores drengekor ved Roskilde Domkirke. Han hed Higginbottom. Han styrtede ikke ind foran koret, som normale dirigenter, som går ind med raske skridt og trykker koncertmesteren i hånden og kun står et par sekunder på podiet før det første anslag. Nej, denne kom lidt undseeligt ind fra siden. Så fik han øjenkontakt med drengene. Han gik meget langsomt op på podiet. Igen ventede han på øjenkontakt. Han spændte deres utålmodighed.

Sådan forekommer det os med dagens tekst. Det Jesus siger med: ”Søn, dine synder tilgives dig”, er kun en indledning. Det egentlige kommer med ordene: ”Rejs dig, tag din bære og gå hjem”.

Tilgivelsen er kun ord for os. Vi forstår ikke de skriftkloges forargelse, for selvfølgelig kan Jesus tilgive synder. Men når vi siger det, så er det, fordi vi ikke tænker på, hvad tilgivelse vil sige:

Vi kan se på overskrifterne i øjeblikket. 70 mennesker og måske mange flere er dræbt under et terrorist angreb på et butikcenter i Nairobi. Et center der ikke er mere luksuriøst end at enhver dansk provinsby har noget lignende. Eller ligeså mange er sprængt i stykker efter en kristen gudstjeneste i Pakistan.

Ordet tilgivelse kommer slet ikke på bane. Ingen af parterne mener, at der er noget,

som skal tilgives. Men man taler om retfærdighed. Hævn. Man kan sammenligne med situationen, da ”Vor Gud han er så fast en borg” blev skrevet i 1529. Vestens civilisation var truet. Tyrkerne stod foran Wiens porte. Så når Luther synger om djævlene, som myldrer frem på jord, mener han ikke katolikker, men tyrkere. Det drejer sig om ”liv, gods, ære, barn og viv”.

Man kan ikke gøre det gjorte ugjort. Men man kan vise sin vrede, hævne og straffe. Resultatet er, at vreden og skylden vokser. Det er derfor, man kan trække en tråd fra den ene krig til den næste.

Denne sum af skyld er central i de store religioner. Skyld hober sig op, den forsvinder ikke af sig selv. Det er derfor hinduer og buddhister taler om karma. Det er derfor, at muslimerne én gang i deres liv skal drage til Mekka og gøre bod og blive rensset for deres synd. Det er derfor, at vi ved altergangen synger om Guds lam, som bar alverdens synder. Vores skyld og synd sættes i forhold til Gud. Alt det, vi gør, er ikke kun noget, vi gør mod hinanden. Det er noget, vi gør i forholdet til Gud. Alt hvad vi gør, gøres også i forholdet til den magt, der er livets skaber og historiens Herre.

Den egentlige skyld er, at vi glemmer det. Glemmer, at der altid er en samtalepartner overfor os. Der er et: ”Foran Gud” – i alt hvad vi gør.

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Som det går i historien, sådan går det i mini-historien. Din og min historie. Også der hober skylden sig op. Også der er der altid en tredje part. ”Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig”. Glemmer vi det, så bliver det pludselig ikke mere Luthers gamle spørgsmål: ”Hvordan finder jeg en nådig Gud?” men: ”Hvordan finder Gud et nådigt menneske?”

Evangeliet bliver uforpligtende tale om Guds kærlighed uden at tale om menneskets skyld. Eller skylden bliver de andres skyld, den strukturelle skyld, ikke min skyld og synd. Hvordan kan man begynde forfra? Det kan man ved at tilgive. Og at tilgive er at lade historien gå baglæns.

For 10 år siden var der en lille klog mand, som besøgte Roskilde i sensommeren. Det var den sydafrikanske biskop Desmond Tutu. Biskoppen havde brækket benet, så jeg fik lov til at følge Tutu. Forud var jeg styrtet hen til boghandlen og købt hans bog: ”Ingen fremtid uden tilgivelse”. Ifølge Desmond Tutu er sand forsoning ikke mulig, hvis fortiden blev fornægtet. Det syd-afrikanske folk måtte se onskaben i øjnene og være i stand til at tilgive, hvis sårene fra apartheid skulle læges.

Det er nemmere sagt end gjort. Det er nemmere at helbrede et menneske end at få det menneske til enten selv at tilgive eller modtage tilgivelse. Tilgivelse er virkeligheden, er et gammeldags under. Tilgivelse er sjældent, når det ikke kun er almindelig småfornærmethed, der skal fjernes, men der virkelig er noget at tilgive. Derfor kan man sige, at alle Jesu undere er skilte/tegn, der viser hen mod det største under, som er tilgivelsen.

Der er en, som kan handle og tale på Guds vegne, fordi han selv er Gud, Guds søn. Tilgivelsen er at få tiden til at gå baglæns. Tiden går ikke baglæns ved helbredelsen.

Her fortsatte livet. Der kommer andre skavanker, og til sidst ender det med død. Helbredelsen er mere som en gammeldags grammofonplade, hvor pickuppen går i samme rille. Man løfter pickuppen op og sætter den i, så pladen kan blive spillet til ende.

Livet går baglæns ved tilgivelsen. Det går ikke baglæns ved helbredelsen. Opstandelsen betyder at tiden gået baglæns, at der var en ny begyndelse, der virkelig var en ny begyndelse. Det er så det, vi møder i syndernes forladelse, at alt kan begynde på ny. At tiden er gået baglæns. At brøden er slettet ud.

Opstandelsen og syndernes forladelse hænger sammen. Det ene er en følge af det andet. Tilgivelse er en ny begyndelse. ”I skal fornyes i sind og ånd og iføre jer det nye menneske”, som epistlen siger. Derfor er dåben, hvor mennesket drukner og fødes på ny, den ny begyndelses billede.

Tilgivelse er, at fællesskabet genoprettes, for skylden er ikke kun skyld, den er også sund; et sund, der adskiller. Når mennesker kan tilgive hinanden, er deres fællesskab blevet helt og helet. På den måde var helbredelsen af den lamme mand, vi hører om i evangeliet i dag, også en tilbagevenden til fællesskabet, der dog allerede havde været der, al den stund han var blevet båret hen til stedet af fire venner.

Syndernes forladelse i trosbekendelsens forstand er også, at forholdet til Gud genoprettes, et fællesskab med Gud, (som dog allerede havde været der), som ikke engang døden kan gøre til intet.

At skylden tages væk, betyder frihed. Du er fri, men ikke fri til at gøre, hvad du vil. For hvis mennesket altid vil leve grænseløst og efter forgodtbefindende, vil det bringe friheden i miskredit og til fald.

Der er altid en partner med i livets samtale, der er altid et ”overfor Gud”, som mennes-

ket ikke kan løbe fra. Den stemme som også sagde: ”Tag din seng og gå”. I tillid hertil, og i frihed, kan du vende tilbage til den verden, hvor alting er blevet nyt. Amen.

Jens Arendt
Roskilde Domkirke

Salmer:
679, 269, 295, 345, 459, 7